

Stand van zaken

drinkwaterwinning Hammerfliet

Nieuwsbrief • april 2023

Er zijn de afgelopen weken weer nieuwe ontwikkelingen rondom de drinkwaterwinning in het Hammerfliet. Op 28 maart 2023 hebben we de klankbordgroep van omwonenden daarover bijgepraat.

In deze nieuwsbrief vertellen we u over de laatste stand van zaken.

Over de drinkwaterwinning Hammerfliet

De vraag naar drinkwater stijgt. Onder meer door de bevolkingsgroei en de bouw van nieuwe huizen en bedrijven. Maar ook door klimaatverandering: langere periodes van droogte en hitte. Vitens en de provincie Overijssel hebben daarom samen afgesproken om op verschillende plekken in Overijssel meer drinkwater te winnen. Dit om te voorkomen dat er binnen enkele jaren een drinkwatertekort ontstaat in de regio. Het Hammerfliet is één van deze gebieden. We onderzoeken hoe we de drinkwaterwinning hier kunnen verruimen.

Een pas op de plaats

Vitens wint op dit moment 1,6 miljoen m³ drinkwater per jaar op productielocatie Hammerfliet bij Den Ham. We hebben een vergunning voor het winnen van 5 miljoen m³ drinkwater per jaar en willen de drinkwaterwinning in de toekomst verhogen naar deze hoeveelheid. Zodat we ook in de toekomst voldoende drinkwater beschikbaar hebben voor bewoners en bedrijven in de regio. In eerdere nieuwsbrieven gaven we aan dat we in het voorjaar van 2023 een conclusie zouden trekken over het al dan niet verhogen van de drinkwaterwinning. Maar we maken nu een pas op de plaats. Uit recent onderzoek is gebleken dat een deel van de gebouwen rondom Hammerfliet kans heeft op schade als we de drinkwaterwinning verhogen en geen andere maatregelen nemen. We willen daarom eerst onderzoeken welke aanvullende maatregelen we kunnen nemen om verantwoord en duurzaam drinkwater te winnen in het Hammerfliet. En welke varianten er denkbaar zijn voor de toekomst van de drinkwaterwinning.

Welke onderzoeken hebben we uitgevoerd?

We hebben in het afgelopen jaar een aantal onderzoeken laten uitvoeren naar het effect van het verhogen van de drinkwaterwinning:

- 1 Onderzoek naar grondwater en oppervlaktewater;
- 2 Onderzoek naar effecten voor de landbouw;
- 3 Onderzoek naar effecten op de natuur;
- 4 Onderzoek naar effecten op gebouwen.

Het vierde onderzoek is uitgevoerd door Aveco de Bondt. Aveco de Bondt heeft onderzoek gedaan naar het risico op schade aan gebouwen in het gebied rondom Hammerflief als gevolg van een verhoogde drinkwaterwinning. Zowel in het gebied waar de grondwaterstand het meeste daalt (> 25 cm daling, de donkerrode vlekken op de kaart), als daarbuiten.

Impact op gebouwen

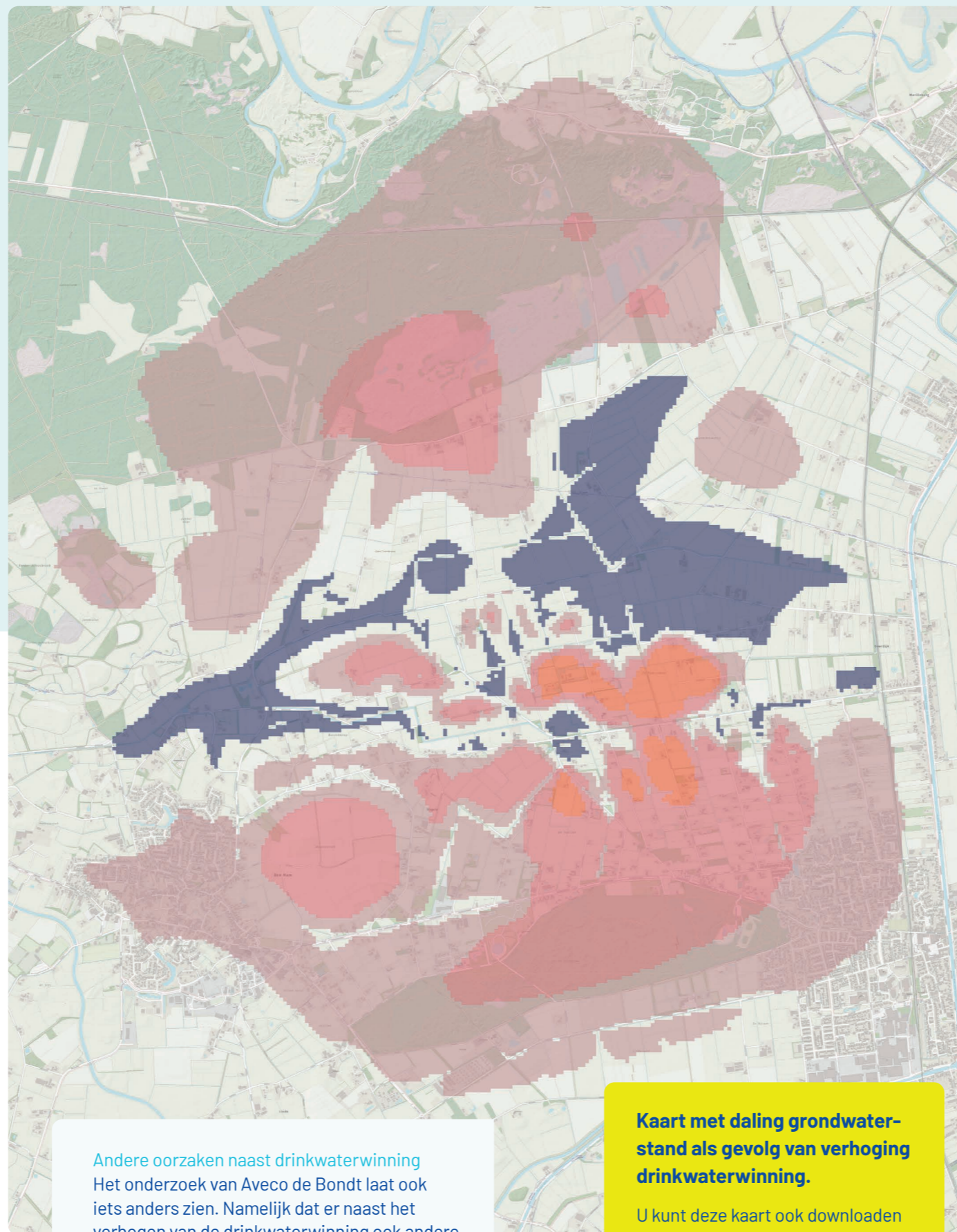
Aveco de Bondt heeft onderzocht:

- Hoe ziet de bodem onder de fundering eruit? Zitten er slappe bodemlagen, zoals klei of veen?
- Als het grondwater daalt, blijft het klei en veen dan nat en stevig?
- Als de bodem daalt, zakt de woning dan mee? Daarin is het soort fundering belangrijk (met of zonder palen)
- Is er sprake van een scheve zakking van het gebouw? En hoe stevig is het gebouw zelf?

Als deze punten samen en tegelijkertijd aanwezig zijn bij een gebouw, dan heeft een gebouw kans om te verzakken. En dus kans op schade.

Uit het onderzoek van Aveco de Bondt blijkt:

- Dat in het gebied waar de grondwaterstand meer dan 25 centimeter daalt als gevolg van de drinkwaterwinning, een derde tot de helft van de gebouwen een kans heeft op schade,
- als Vitens de drinkwaterwinning verhoogt naar 5 miljoen m³ én geen aanvullende maatregelen neemt (bijvoorbeeld om water beter vast te houden in het gebied),
- en dat er ook kans is op schade buiten het gebied waar de grondwaterstand door meer vergunde drinkwaterwinning 25 centimeter of meer daalt. Deze kans neemt af naarmate de grondwaterstand minder daalt.

Andere oorzaken naast drinkwaterwinning
Het onderzoek van Aveco de Bondt laat ook iets anders zien. Namelijk dat er naast het verhogen van de drinkwaterwinning ook andere factoren meespelen die schade aan gebouwen in het gebied rondom Hammerflief kunnen veroorzaken. Denk aan: klimaatverandering, groeiende bomen en andere grondwater- of oppervlaktewateronttrekkingen.

Kaart met daling grondwaterstand als gevolg van verhoging drinkwaterwinning.

U kunt deze kaart ook downloaden op www.vitens.nl/hammerflief

“Vitens wil de drinkwaterwinning alleen verhogen als dat verantwoord is.”

Hoe nu verder?

Vitens wil de drinkwaterwinning alleen verhogen als dat verantwoord is. Gelet op de uitgevoerde onderzoeken vinden we het op dit moment niet verantwoord om het besluit te nemen om de drinkwaterwinning te verhogen zonder aanvullende maatregelen te nemen. Daarom maken we nu een pas op de plaats. En we nemen dit voorjaar nog geen besluit over het al dan niet verhogen van de drinkwaterwinning.

Maatregelen uitwerken met inwoners en overheden

We vinden het belangrijk om ervoor te zorgen dat het gebied rondom Hammerflief toekomstbestendig is. Want er zijn meer zaken die schade kunnen veroorzaken aan gebouwen. Daarom willen we aanvullende maatregelen uitwerken. Dit doen we bij voorkeur samen met inwoners en de betrokken overheden (gemeenten Twenterand en Ommen, waterschap Vechtstromen en provincie Overijssel).

Er zijn drie soorten maatregelen denkbaar:

1. We nemen maatregelen in het watersysteem (bijvoorbeeld water beter vasthouden in het gebied)
2. We maken gebouwen bodemdalingsbestendig
3. We pompen minder grondwater op voor alle onttrekkingen

We verwachten dat we rond de zomer weten welke maatregelen kansrijk zijn om verder te onderzoeken. Pas daarna volgt een besluit over het al dan niet verhogen van de drinkwaterwinning. Zodra hierover nieuwe informatie bekend is, hoort u dit van ons.

Vragen of meer informatie?

Heeft u vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief of de onderzoeksresultaten? Op onze website (www.vitens.nl/hammerflier) staat een overzicht met veelgestelde vragen en antwoorden. Daarnaast kunt u ook altijd contact met ons opnemen via het e-mailadres hammerflier@vitens.nl.

Inloopspreekuur

Elke eerste donderdag van de maand is er een inloopspreekuur van 16.00 – 18.00 uur in het Wit Kerkje aan de Geerdijk. Gerrit Kuper (projectmanager Hammerflier) is daar aanwezig om vragen te beantwoorden over de drinkwaterwinning en andere projecten in het Hammerflier. U hoeft geen afspraak te maken en kunt gewoon binnenlopen.